

ÁLVARO VILA ARAÚJO, deputado e voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ó previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ó artigo 91 e 97, entre outros, do R.O.F. e o Regulamento da Corporación presenta unha **MOCIÓN SOBRE A SOLICITUDE DA MEDALLA DE OURO DA PROVINCIA PARA XOSÉ CID MENOR “artistaña da Rabeda”**.

“O primeiro escultor que coñecín foi Rodin”, apunta Xosé Cid Menor (4 agosto de 1946 en Santa Cruz da Rabeda – San Cibrao das Viñas). Evocando a aquel neno espigado de Val dá Rabeda que para acudir á clase, en Castroverde, “tiña que cruzar todo o monte para chegar á escola”. Non había luz eléctrica, os camiños eran entelequia e o xornal non se divisaba no horizonte, pero él, que non paraba de facer garabatos, un día coñeceu a Rodin nunha librería, mentres esperaba polo seu caderno de debuxo. En tapas, brandas, minúsculo, dedicado ao francés. O mesmo a quen con 11 anos os seus pais decidiron que era xa hora de aprender un oficio. E como rabiaba por debuxar, pensaron que o máis próximo sería tallista, un oficio común en moitos escultores, que sen máis afinidade que a do oficio de fondo e a de perfilar habilidades, era acertado para amarrar sustento.

Artista autodidacta, formou parte “dos artistañas”, o grupo de creadores ourensáns bautizados con ese nome por Vicente Risco a comezo dos anos 70, e do colectivo “O Volter”. Influído pola produción de Manuel Bucíños, pronto començaría a expor en diversas cidades galegas e a investigar con diversos materiais como o granito ou a madeira, aínda que tamén traballa con barro, terracota e bronce. As súas son esculturas de carácter conservador e amable e as súas obras inspíranse na figura humana, sendo de bulto redondo, potenciando a masa, a verticalidade e a solidez.

Os comezos foron difíciles para o escultor que entre constantes dificultades esforzouse en facer valer a súa verdadeira vocación, o que lle obrigou a reorganizar o mapa da súa vida. Esta decisión coincide cos cambios que comezaran a darse uns anos antes na arte galega e nos que unha nova xeración de artistas ourensáns sería decisiva para cimentar as súas bases. Xosé Cid vaise incorporando paulatinamente, pero sen chegar a asumir o sentimento de grupo tan arraigado que tiñan outros (os artistañas). Con todo, aínda que cada un compórtase de diferente maneira, todos coinciden en traballar para poñer fin ao anquilosamento que sufría a nosa arte.

O contacto con esta xeración serviulle para desprenderse do marcado acento popular que tiña as súas primeiras obras, nas que se mostra fascinado polas xentes e os materiais da contorna aos que plasma con sinxeleza e con mimo artesanal, pero sen concesións ao detalle da retranca, a inxenuidade ou a resignación, trazos que definen aos personaxes da serie Home e Mulleres dá Rabeda.

A medida que se penetra na escultura, dáse conta que esta vai por outros camiños polo que comeza de maneira sistemática e autodidacta a procura dunha linguaxe moderna. Nos primeiros anos desta procura coexisten na súa obra o tradicional, moi ligado a evocacións barrocas, e o novo.

Nos anos oitenta o mercado da arte autóctono dinamízase e as institucións implícanse máis con promocións e encargos. Neste momento o escultor xa ten un estilo definido que se se

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

resumise nun só trazo sería: a curva. A curva de trazado sinuoso, de formas suxestivas ou rotundas; a curva de suaves redondeces ou a curva de grandes volumes; a curva que na exclusiva temática da figura humana acantona á recta a algún trazo do rostro ou algún elemento accesorio.

É tamén por estes anos cando comeza a traballar con asiduidade en encargos públicos sobre todo no apartado da escultura urbana. Son obras nas que o artista mostra a preferencia pola pedra, polo gran tamaño e os amplos volumes e nas que a dinámica das formas faise máis lenta polo cambio de escala.

A medida que pasa o tempo estes trazos suavízanse sen perder identidade xa que manteñen a forza expresiva e as formas cóncavas que subliñan os panos que definen a linguaxe corporal da escultura. O tamaño redúcese e aparecen características froito do seu proceso de buscar a innovación.

Se hoxe consideramos que a súa última exposición Materia Infinita marca un gran fito na súa carreira, o mesmo acaeceu en 1989 coa exposición da recentemente inaugurada sala de Caixa Ourense, na que mostraba unha síntese precisa de todo o aprendido ao longo de máis de dúas décadas. Nela o seu esforzo xa se materializou na aplicación dunha nova linguaxe e dunha nova creatividade máis aberta a toda representación, ben sexa figurativa ou máis abstracta, conseguindo unha versatilidade plástica tal como queda recollido no catálogo de obras presentadas.

Materia Infinita cronoloxicamente ocupa a década de 2007 a 2017. Neste tempo Xosé Cid pasa máis tempo na soidade do seu taller da Rabeda, alí, cunha posición artística xa consolidada e unha firme confianza nas súas posibilidades creativas, indaga e explora no seu empeño en responder ás novas esixencias que se están dando.

O resultado como vemos hoxe é o abandono dos grandes volumes que tanto definiron o seu estilo xunto coa curva. Esta, sempre aliada do artista, mantense pero retardando o ímpeto doutras etapas. Agora, moldea e suaviza as formas auxiliada polo sutil pulido dos materiais, mármore e madeira, que crean superficies brillantes nas que a luz acentúa a audaz configuración plástica dalgunhas pezas. Noutras, o capricho do artista rompe esas superficies brillantes da obra con pequenos toques sen puír que obrigan ao espectador para deter a mirada ou ao escultor a man cando acariña a obra terminada.

A figura feminina, moi presente sempre na súa obra, aquí logra maior elegancia xestual, vólvese máis lixeira e en ocasións inestable o que contribúe a darlle unha especial sedución á vez que esixe tamén unha maior reflexión na execución. A maneira de captar estes trazos mostra unha modernidade que non fora alcanzada polo escultor ata o de agora.

Nesta exposición na que Xosé Cid mostra a esencia da súa obra da última década, non só alcanza unha cima máis na súa dilatada carreira artística, senón que abre o camiño a unha nova etapa de cambios significativos na que a abstracción será unha tendencia á que el dedicará gran parte das súas indagacións.

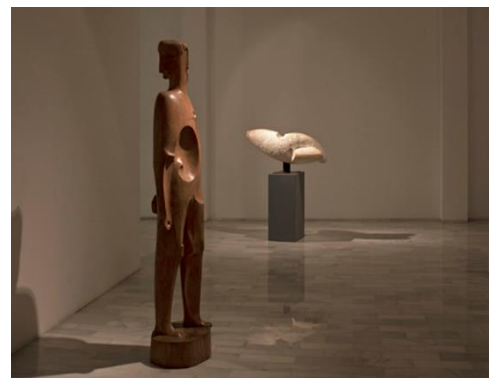

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

A obra de Cid pódese contemplar en espazos públicos como o Parque Escultórico da Torre de Hércules (A Coruña), o Pazo de Vilar Arin, a Praza de Paz Novoa, a Igrexa de Santa Eufemia, o Colexio Público de Melón ou a fachada da casa rectoral de Soutopendo, todos eles na provincia de Ourense e tamén no Instituto de Carboquímica de CSIC de Zaragoza.

A carreira deste autor foi premiada co Primer Premio Maestro Mateo e coa terceira medalla da Trienal de Santiago de Compostela entre outros grandes recoñecementos.

Estas son as súas obras públicas: ³

- Monumento ao Afiador en [Santiago de Compostela](#), 1974.
- Escultura en pedra na Facultade de las Ciencias Económicas e Empresariais da [USC](#), 1980.
- Monumento a San Rosendo en [Entrimo](#), 1981.

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

- Santa Eufemia na fachada da igrexa homónima de Ourense, 1985.
- Monumento a San Rosendo, Ourense, 1985
- Escultura na praza Paz Nóvoa, Ourense, 1986.
- Monumento a [Concepción Arenal](#) en [Ferrol](#), 1987.
- Monumento á Mocidade no colexio Casas do Vento na [Coruña](#), 1987.
- Grupo escultórico no colexio de Melón, 1988.
- Monumento a San Mamede en [Montederramo](#), Ourense, 1989.
- Grupo escultórico no Polígono das Lagoas, Ourense, 1990.
- Monumento ao cura e poeta Ramón María en Soutopenedo, 1991.
- Tres esculturas en pedra no Instituto Nacional de Educación Física de [Oleiros](#), 1992.
- Monumento á familia en [Taboadela](#), 1994.
- Monumento a [Breogán](#) preto da [Torre de Hércules](#) na Coruña, 1995.
- “Sicut Inquirentes in Carbonem” no Instituto de Carboquímica do [CSIC](#), [Zaragoza](#), 1995.
- "Home dá Rabeda" no Parque Miño, Ourense, 1996.
- Camiñantes na avenida de Santiago, Ourense, 1997.
- Monumento ao emigrante en [Beariz](#), 1997.
- Monumento ao afiadador, Ourense, 1998.
- Monumento á castañeira, Ourense, 2001.
- Guerreiro Gardián no Pazo de Vilamarín, Ourense, 2002.
- Monumento ao Cabalo, Centro Ecuéstre de Antela, Ourense, 2005.
- Monumento a [Eduardo Branco Amor](#) en Ourense, 2007.
- "Nimbos de Luz", homenaxe a [Xosé María Díaz Castro](#) na [Ínsua dos Poetas](#) en Madarnás, [Carballiño](#)
- Homenaxe a MIGUEL ANGEL BLANCO, A Merca 2022.

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

Por todo o exposto, o grupo socialista presenta a seguinte **PROPOSTA DE ACORDO**:

1. Instar ao pleno desta Deputación a iniciar o procedemento descrito no regulamento de Honras e Distincions para outorgar a Xosé Cid Menor a Medalla de Ouro da provincia.

En Ourense, 16 de setembro de 2022.

Asinado: Álvaro Vila Araújo

En cumprimento ó previsto no artigo 10 e outros do regulamento de Honras e Distincións da Deputación de Ourense, asinan en representación de todo o Grupo Provincial Socialista esta solicitude **ÁLVARO VILA ARAÚJO, RAFAEL RODRÍGUEZ VILLARINO E MARGARITA PÉREZ FERNÁNDEZ.**

Álvaro Vila Araújo

Rafel Rodríguez Villarino

Margarita Pérez Fernández

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE